2024/1496

28.5.2024

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2024/1496

z 27. mája 2024,

ktorým sa mení rozhodnutie 2013/255/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na situáciu v Sýrii

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 29,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

(1) Rada 31. mája 2013 prijala rozhodnutie 2013/255/SZBP ([1]).

(2) Rada je naďalej hlboko znepokojená situáciou v Sýrii. Po viac ako 13 rokoch je koniec sýrskeho konfliktu v nedohľadne a zostáva zdrojom utrpenia a nestability. Tragické zemetrasenie zo 6. februára 2023 zhoršilo už aj tak zúfalú humanitárnu situáciu v krajine a zvýšilo potreby sýrskeho obyvateľstva.

(3) Rada pripomína, že reštriktívne opatrenia Únie vrátane tých, ktoré boli prijaté s ohľadom na situáciu v Sýrii, nemajú stáť v ceste ani brániť poskytovaniu humanitárnej pomoci vrátane lekárskej pomoci. Obchod vo väčšine odvetví medzi Úniou a Sýriou, vrátane obchodu s potravinami a liekmi, nie je obmedzený reštriktívnymi opatreniami prijatými s ohľadom na situáciu v Sýrii. Okrem toho, pokiaľ ide o jednotlivé opatrenia, existujú výnimky, ktoré umožňujú sprístupnenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov označeným osobám a subjektom, ak sú takéto finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje potrebné výlučne na účely poskytovania humanitárnej núdzovej pomoci v Sýrii alebo pomoci civilnému obyvateľstvu v Sýrii. V určitých prípadoch je potrebné predchádzajúce povolenie príslušného vnútroštátneho orgánu.

(4) Rada vo svojich záveroch z 20. mája 2021 o oznámení Komisie Európskemu parlamentu a Rade o humanitárnej činnosti EÚ: nové výzvy, rovnaké zásady opätovne potvrdila svoj záväzok zabrániť akýmkoľvek neúmyselným negatívnym vplyvom reštriktívnych opatrení Únie na zásadnú humanitárnu činnosť a v prípade, že sa im zabrániť nedá, ich v maximálnej miere zmierniť. Rada opätovne zdôraznila, že reštriktívne opatrenia Únie sú v súlade so všetkými záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodného práva, najmä medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného utečeneckého práva. Zdôraznila význam úplného dodržiavania humanitárnych zásad a medzinárodného humanitárneho práva v rámci sankčnej politiky Únie, a to aj prostredníctvom dôsledného začleňovania humanitárnych výnimiek do režimov reštriktívnych opatrení EÚ a zabezpečením účinného rámca na využívanie takýchto výnimiek zo strany humanitárnych organizácií.

(5) Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov (ďalej len „BR OSN“) prijala 9. decembra 2022 rezolúciu BR OSN č. 2664 (2022), v ktorej pripomenula svoje predchádzajúce rezolúcie, ktorými sa ukladajú sankčné opatrenia v reakcii na hrozby pre medzinárodný mier a bezpečnosť, a zdôraznila, že opatrenia prijaté členskými štátmi Organizácie Spojených národov na vykonávanie sankcií musia byť v súlade s ich záväzkami podľa medzinárodného práva a nie sú určené na to, aby mali nepriaznivé humanitárne dôsledky pre civilné obyvateľstvo alebo nepriaznivý vplyv na humanitárne činnosti alebo osoby, ktoré ich vykonávajú. BR OSN rozhodla v bode 1 rezolúcie BR OSN č. 2664 (2022), že poskytovanie, spracovanie alebo vyplácanie finančných prostriedkov, iných finančných aktív alebo hospodárskych zdrojov alebo poskytovanie tovaru a služieb potrebných na zabezpečenie včasného poskytnutia humanitárnej pomoci alebo na podporu iných činností niektorých aktérov, ktorými sa podporujú základné ľudské potreby, sú povolené a nie sú porušením zmrazenia aktív uloženého BR OSN alebo jej sankčnými výbormi.

([1]) Rozhodnutie Rady 2013/255/SZBP z 31. mája 2013 o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na situáciu v Sýrii (Ú. v. EÚ L 147, 1.6.2013, s. 14).

(6) Rada 14. februára 2023 prijala rozhodnutie (SZBP) 2023/338 ([2]), ktorým sa zaviedlo humanitárne oslobodenie podľa rezolúcie BR OSN č. 2664 (2022) do režimov reštriktívnych opatrení Únie, ktorými sa vykonávajú opatrenia, o ktorých rozhodla BR OSN alebo jej sankčné výbory. Rada 31. marca 2023 prijala rozhodnutie (SZBP) 2023/726 ([3]), ktorým sa zaviedlo humanitárne oslobodenie podľa rezolúcie BR OSN č. 2664 (2022) do režimov reštriktívnych opatrení Únie, ktorými sa vykonávajú opatrenia, o ktorých rozhodla BR OSN alebo jej sankčné výbory, ako aj do doplňujúcich opatrení, o ktorých rozhodla Rada. Rada 27. novembra 2023 prijala rozhodnutie (SZBP) 2023/2686 ([4]), ktorým sa zaviedlo do určitých režimov reštriktívnych opatrení Únie humanitárne oslobodenie v prospech aktérov uvedených v rezolúcii BR OSN č. 2664 (2022), organizácií a agentúr, ktorým Únia udelila osvedčenie o humanitárnom partnerstve, organizácií a agentúr, ktoré potvrdil alebo uznal členský štát, a špecializovaných agentúr členských štátov.

(7) Rada 23. februára 2023 prijala rozhodnutie (SZBP) 2023/408 ([5]), ktorým sa na počiatočné obdobie šiestich mesiacov, do 24. augusta 2023, zaviedlo oslobodenie zo zmrazenia aktív označených fyzických alebo právnických osôb a subjektov a z obmedzení týkajúcich sa sprístupňovania finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov týmto osobám a subjektom v prospech medzinárodných organizácií a určitých vymedzených kategórií subjektov zapojených do humanitárnych činností. Rada 14. júla 2023 prijala rozhodnutie (SZBP) 2023/1467 ([6]), ktorým sa platnosť tohto oslobodenia predĺžila do 24. februára 2024. Rada 18. decembra 2023 prijala rozhodnutie (SZBP) 2023/2876 ([7]), ktorým sa ďalej predĺžila platnosť oslobodenia do 1. júna 2024 s cieľom uľahčiť rýchle poskytnutie pomoci a zabezpečiť predvídateľnosť a právnu istotu pre subjekty, ktoré využívajú uvedené oslobodenie.

(8) S cieľom zvýšiť konzistentnosť medzi režimami reštriktívnych opatrení Únie a režimami, ktoré prijala BR OSN alebo jej sankčné výbory, a zabezpečiť pokračovanie vo včasnom poskytovaní humanitárnej pomoci alebo podpore iných činností, ktoré podporujú základné ľudské potreby, sa Rada domnieva, že oslobodenie zavedené rozhodnutím (SZBP) 2023/408 by sa malo nahradiť oslobodením od opatrení na zmrazenie aktív a obmedzení týkajúcich sa sprístupňovania finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, ktoré sa vzťahujú na fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány označené podľa rozhodnutia 2013/255/SZBP, v prospech aktérov uvedených v rezolúcii BR OSN č. 2664 (2022), organizácií a agentúr, ktorým Únia udelila osvedčenie o humanitárnom partnerstve, organizácií a agentúr, ktoré potvrdil alebo uznal členský štát, a špecializovaných agentúr členských štátov. Uvedené oslobodenie by sa malo uplatňovať do 1. júna 2025 v súlade s dátumom ukončenia uplatňovania rozhodnutia 2013/255/SZBP, berúc do úvahy, že bez toho, aby bolo dotknuté preskúmanie rozhodnutia 2013/255/SZBP, Rada predpokladá ďalšie predĺženie tohto oslobodenia po 1. júni 2025. Rada sa okrem toho domnieva, že by sa mal zmeniť platný mechanizmus odchýlok pre tie organizácie a tých aktérov zapojených do humanitárnych činností, ktorí nemôžu využívať uvedené oslobodenie. Rada sa tiež domnieva, že by sa mala zaviesť doložka o preskúmaní uvedených výnimiek.

(9) Na vykonanie určitých opatrení v tomto rozhodnutí je potrebná ďalšia činnosť Únie.

(10) Rozhodnutie 2013/255/SZBP by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozhodnutie 2013/255/SZBP sa mení takto:

1. Článok 28a sa nahrádza takto:

([2]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/338 zo 14. februára 2023, ktorým sa menia určité rozhodnutia a spoločné pozície Rady o reštriktívnych opatreniach s cieľom vložiť do nich ustanovenia o humanitárnej výnimke (Ú. v. EÚ L 47, 15.2.2023, s. 50).

([3]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/726 z 31. marca 2023, ktorým sa menia určité rozhodnutia Rady o reštriktívnych opatreniach s cieľom vložiť ustanovenia o humanitárnej výnimke (Ú. v. EÚ L 94, 3.4.2023, s. 48).

([4]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/2686 z 27. novembra 2023, ktorým sa menia určité rozhodnutia Rady o reštriktívnych opatreniach s cieľom vložiť ustanovenia o humanitárnych výnimkách (Ú. v. EÚ L, 2023/2686, 28.11.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2686/oj).

([5]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/408 z 23. februára 2023, ktorým sa mení rozhodnutie 2013/255/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na situáciu v Sýrii (Ú. v. EÚ L 56 I, 23.2.2023, s. 4).

([6]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/1467 zo 14. júla 2023, ktorým sa mení rozhodnutie 2013/255/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na situáciu v Sýrii (Ú. v. EÚ L 180, 17.7.2023, s. 41).

([7]) Rozhodnutie Rady (SZBP) 2023/2876 z 18. decembra 2023, ktorým sa mení rozhodnutie 2013/255/SZBP o reštriktívnych opatreniach s ohľadom na situáciu v Sýrii (Ú. v. EÚ L, 2023/2876, 19.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/2876/oj).

„Článok 28a

1. Zákazy stanovené v článku 28 ods. 1, 2 a 5 sa do 1. júna 2025 nevzťahujú na poskytovanie, spracovanie alebo vyplácanie finančných prostriedkov, iných finančných aktív alebo hospodárskych zdrojov alebo na poskytovanie tovaru a služieb, ktoré sú potrebné na zabezpečenie včasného poskytnutia humanitárnej pomoci, alebo na podporu iných činností, ktorými sa podporujú základné ľudské potreby, ak takúto pomoc poskytujú a takéto iné činnosti vykonávajú:

a) Organizácia Spojených národov vrátane jej programov, fondov a iných subjektov a orgánov, ako aj jej špecializované agentúry a súvisiace organizácie;

b) medzinárodné organizácie;

c) humanitárne organizácie so statusom pozorovateľa na Valnom zhromaždení Organizácie Spojených národov a členovia týchto humanitárnych organizácií;

d) bilaterálne alebo multilaterálne financované mimovládne organizácie, ktoré sa zúčastňujú na plánoch humanitárnej reakcie Organizácie Spojených národov, plánoch reakcie Organizácie Spojených národov týkajúcich sa utečencov, iných výzvach Organizácie Spojených národov alebo humanitárnych zoskupeniach koordinovaných Úradom Organizácie Spojených národov pre koordináciu humanitárnych záležitostí;

e) organizácie a agentúry, ktorým Únia udelila osvedčenie o humanitárnom partnerstve alebo ktoré členský štát potvrdil alebo uznal v súlade s vnútroštátnymi postupmi;

f) špecializované agentúry členských štátov alebo

g) zamestnanci, prijímatelia grantov, podriadené subjekty alebo implementujúci partneri subjektov uvedených v písmenách a) až f), pokiaľ konajú – a v rozsahu, v akom konajú – v rámci týchto funkcií.

2. Zákaz stanovený v článku 28 ods. 5 sa nevzťahuje na finančné prostriedky ani hospodárske zdroje sprístupnené fyzickým alebo právnickým osobám a subjektom uvedeným v prílohách I a II zo strany verejných subjektov alebo právnických osôb či subjektov, ktoré získavajú príspevky z verejných financií na poskytovanie humanitárnej núdzovej pomoci v Sýrii alebo poskytovanie pomoci civilnému obyvateľstvu v Sýrii, ak sa takéto finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje poskytujú na nákup alebo prepravu ropných produktov alebo na súvisiace financovanie alebo finančnú pomoc výlučne na účely poskytovania humanitárnej núdzovej pomoci v Sýrii alebo na poskytovanie pomoci civilnému obyvateľstvu v Sýrii v súlade s článkom 5 ods. 3

3. V prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú odseky 1 a 2 tohto článku a odchylne od zákazov stanovených v článku 28 ods. 1, 2 a 5 môžu príslušné orgány členského štátu za podmienok, ktoré uznajú za vhodné, povoliť uvoľnenie určitých zmrazených finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov alebo sprístupnenie určitých finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov, a to po tom, ako rozhodnú, že poskytnutie takýchto finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov je potrebné na zabezpečenie včasného poskytnutia humanitárnej pomoci alebo na podporu iných činností, ktorými sa podporujú základné ľudské potreby.

4. Ak relevantný príslušný orgán nevydá do piatich pracovných dní odo dňa doručenia žiadosti o povolenie podľa odseku 2 zamietavé rozhodnutie, žiadosť o informácie alebo oznámenie o dodatočnom čase, uvedené povolenie sa považuje za udelené.

5. Zákaz uvedený v článku 28 ods. 5 sa nevzťahuje na finančné prostriedky alebo hospodárske zdroje sprístupnené fyzickým alebo právnickým osobám alebo subjektom uvedeným v prílohách I a II zo strany diplomatických misií alebo konzulárnych úradov, ak je poskytovanie takýchto finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov v súlade s článkom 5 ods. 4

6. Dotknutý členský štát informuje ostatné členské štáty a Komisiu o všetkých povoleniach udelených podľa odsekov 3 a 4 do štyroch týždňov odo dňa udelenia takého povolenia.“

2. V článku 34 sa dopĺňa tento odsek:

„Výnimky uvedené v článku 28a ods. 1 až 4, pokiaľ ide o článok 28 ods. 1, 2 a 5, sa preskúmavajú v pravidelných intervaloch, a to aspoň každých 12 mesiacov, alebo na naliehavú žiadosť ktoréhokoľvek členského štátu, vysokého predstaviteľa alebo Komisie v nadväznosti na zásadnú zmenu okolností.“

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 27. mája 2024

Za Radu

predseda

J. BORRELL FONTELLES